

ВІННИЦЬКА МІСЬКА РАДА

Р І Ш Е Н Н Я

Від 25.10.2024 № 2501
м. Вінниця

50 сесія 8 скликання

Про затвердження Програми сприяння функціонуванню української мови як державної у Вінницькій міській територіальній громаді на 2024-2028 роки

З метою створення комплексної системи заходів, спрямованих на популяризацію та підвищення престижу української мови як державної в усіх сферах життя у Вінницькій міській територіальній громаді, відповідно до Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», Указу Президента України від 31.05.2018 №156/2018 «Про невідкладні заходи щодо зміцнення державного статусу української мови та сприяння створенню єдиного культурного простору України», постанови Кабінету Міністрів України від 11.03.2022 №252 «Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного часу», зі змінами, розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.03.2024 №243-р «Про затвердження Державної цільової національно-культурної програми забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на період до 2028 року», керуючись пунктом 22 частини 1 статті 26 та частиною 1 статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», міська рада

В И Р І Ш И Л А:

1. Затвердити Програму сприяння функціонуванню української мови як державної у Вінницькій міській територіальній громаді на 2024-2028 роки згідно з додатком до цього рішення.
2. Виконавчим органам Вінницької міської ради:
 - 2.1. забезпечити повне, належне і своєчасне виконання заходів Програми відповідно до компетенції;
 - 2.2. щорічно до 01 лютого надавати департаменту освіти міської ради оперативну інформацію про стан і результати виконання заходів та досягнення прогнозованих показників Програми.

3. Департаменту освіти міської ради забезпечити загальну координацію реалізації Програми.

4. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійні комісії міської ради з питань освіти, культури, молоді, фізичної культури і спорту (В.Малінін).

Міський голова

Сергій МОРГУНОВ

Додаток
до рішення міської ради
від 25.10.2024 № 2501

ПРОГРАМА
сприяння функціонуванню
української мови як державної
у Вінницькій міській територіальній громаді
на 2024-2028 роки

1. ПАСПОРТ

Програми сприяння функціонуванню української мови як державної у Вінницькій міській територіальній громаді на 2024-2028 роки (далі - Програма)

1	Дата, номер і назва розпорядчого документа про розроблення Програми	Наказ Вінницької обласної військової адміністрації №530 від 15 серпня 2024 року “Про Програму розвитку та функціонування української мови в усіх сферах життя Вінницької області на 2024–2028 роки”
2	Ініціатор Програми	Департамент освіти Вінницької міської ради
3	Розробник Програми	Департамент освіти Вінницької міської ради
4	Співрозробники Програми	Департамент кадрової політики Вінницької міської ради Департамент культури Вінницької міської ради Департамент освіти Вінницької міської ради Департамент соціальної політики Вінницької міської ради Комітет по фізичній культурі та спорту Вінницької міської ради Відділ молодіжної політики Вінницької міської ради Департамент адміністративних послуг Вінницької міської ради Департамент маркетингу та туризму Вінницької міської ради Департамент інформаційних технологій Вінницької міської ради
5	Відповідальний виконавець Програми	Департамент освіти Вінницької міської ради
6	Організації - співвиконавці Програми	Структурні підрозділи Вінницької міської ради, заклади, установи, організації, підприємства комунальної форми власності
7	Мета Програми	Забезпечення додержання конституційних гарантій і створення умов для всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя Вінницької міської територіальної громади, підвищенні рівня мовної грамотності серед населення, посилення ролі української мови як ключового елементу національної ідентичності, єдності та культурного надбання, захист національного мовно-культурного та мовно-інформаційного простору Вінницької міської територіальної громади (далі - Вінницька міська ТГ).
8	Терміни реалізації Програми	2024-2028 роки

9	Зв'язок зі Стратегією 3.0 та/або КІРМ 2030	<p>СТРАТЕГІЯ 3.0 Стратегічний пріоритет 2: Інтегрована громада: якісні та доступні муніципальні послуги для всіх ЦІЛЬ 2.2 Якісна та інклюзивна освіта, посилення зв'язку системи освіти з потребами бізнесу Заходи: 2.2.1. Забезпечення права дітей та молоді на доступність до якісної дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти. 2.2.2. Забезпечення закладів освіти кваліфікованими кадрами. 2.2.4. Проведення тематичних освітніх заходів для поширення нових методик і технологій в освіті та набуття нових вмінь і навичок, організації навчального процесу та навчання впродовж життя. ЦІЛЬ 2.3. Піклування про дітей та самореалізація молоді. Заходи: 2.3.1. Громада, дружня до дітей та молоді. 2.3.2. Залучення дітей та молоді до заходів і рішень, що стосуються розвитку громади. ЦІЛЬ 2.4. Взаємодія та спільна відповідальність громадянського суспільства та влади Заходи: 2.4.1. Піклування про людей поважного віку та їх інтеграція в активне життя громади. 2.4.3. Сприяння освіті протягом життя, громадянська освіта.</p> <p>Стратегічний пріоритет 6: Пульсуюче місто ЦІЛЬ 6.1. Центр міської культури сучасної України 6.1.1. Вільний доступ до історії, мистецтва та творчості для всіх соціальних груп. 6.1.2. Підтримка культурних і креативних ініціатив, які посилюють ідентичність різних частин громади.</p> <p>КІРМ 2030 Візія 1. «Комфортне, культурне та соціально відповідальне місто» Стратегічна ціль 2: Забезпечення вільного доступу до якісних послуг для містян. Стратегічна ціль 6. Створення умов для розвитку та самовираження дітей Стратегічна ціль 7. Комфортне середовище для самореалізації молоді та її активного залучення до суспільно-громадського життя громади. Стратегічний проєкт 2: Забезпечення сучасних умов для надання якісних освітніх послуг різним соціально-віковим категоріям населення, запровадження нових навчальних програм для реалізації власного потенціалу громадян.</p>
---	--	--

10	Врахування Зеленого курсу Вінниці	-
11	Врахування принципів безбар'єрності	Дана Програма розрахована на охоплення передбаченими заходами широкого кола громадян (у т. ч. внутрішньо переміщених осіб, осіб різних національностей) та їхній безперешкодний доступ до надання послуг державною мовою, забезпечення права мешканців Вінницької міської ТГ на проживання в україномовному середовищі.
12	Загальний обсяг фінансування заходів Програми	Реалізація заходів Програми здійснюється шляхом їх фінансування в межах коштів, передбачених на відповідний рік у бюджеті Вінницької міської ТГ по профільних галузях, а також інших джерел, незаборонених законодавством.
13	Очікувані кінцеві результати виконання цільової програми	Забезпечення дотримання вимог законодавства про державну мову в діяльності органів місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах, організаціях і закладах комунальної форми власності усіх галузей. Формування у мешканців громади національної свідомості та ідентичності засобами популяризації державної мови, підвищення престижу її використання. Підвищення рівня володіння державною мовою населенням громади.

2. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Аналіз інформації та статистичних даних

Мова – це не лише засіб спілкування, а й головний чинник консолідації нації, оскільки забезпечує єдність, вільний і культурний розвиток національної спільноти, стоїть на сторожі збереження національної ідентичності, здорового духовного і ментального розвитку, а отже виступає могутнім засобом зміцнення національної свідомості. Сучасна мовна ситуація в Україні є результатом наполегливого, планомірного та систематичного тиску проти української мови, ідентичності та державності. Різні імперські режими протягом останніх чотирьох сторіч шляхом численних анафем, циркулярів, заборон послідовно проводили політику лінгвоциду, застосовували обмеження і переслідування щодо української мови, культури та будь-яких форм українського національного життя.

Як наголошує Конституційний Суд України у своєму рішенні від 14 липня 2021 р. № 1-р/2021, у зв'язку з військовою агресією з боку російської федерації і використанням нею “мовного питання” як одного з інструментів своєї геополітичної експансії загроза українській мові рівносильна загрозі національній безпеці України, існуванню української нації та її держави, і без повноцінного функціонування української мови в усіх ділянках публічного життя суспільства на всій території України українській нації загрожує втрата статусу та ролі

титульної і державотвірної нації, що є рівнозначним загрозі зникнення Української держави з політичної карти світу. І зафіксовані факти лінгвоциду української мови, яких тільки після повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну 24 лютого 2022 р. вже налічується сотні, є беззаперечним цьому свідченням.

У кризових ситуаціях, одним з проявів яких є війна, посилюється роль мови як чинника національної консолідації. Повномасштабне російське вторгнення активізувало процес українізації. Українська мова поступово починає домінувати в тих регіонах і сферах, де тривалий час не посідала провідних позицій. Однак для зміцнення мовно-культурної єдності, усунення суперечностей мовної ідентичності та мовних практик українців, розширення суспільно-комунікативних функцій державної мови та формування цілісного мовно-культурного простору необхідне застосування ефективних підходів та інструментів.

Результати соціологічних досліджень свідчать, що більшість громадян України в усіх регіонах поділяють фундаментальні засади державної мовної політики. Згідно з результатами опитування, проведеного Фондом “Демократичні ініціативи” імені Ілька Кучеріва разом із Центром Разумкова у серпні 2020 року, більшість українців в усіх регіонах підтримує тези про те, що всі громадяни України повинні володіти державною мовою (79 відсотків), українська мова має бути мовою спілкування державних службовців та керівників держави (82 відсотки), а також в усіх закладах освіти більшість предметів мають викладатися державною мовою (77 відсотків).

Після початку повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну позиції української мови суттєво зміцнилися. Як свідчать дані Сімнадцятого загальнонаціонального опитування на тему “Ідентичність. Патріотизм. Цінності”, проведеного соціологічною групою “Рейтинг” у серпні 2022 року, частка осіб, які вважають, що українська мова має бути єдиною державною в Україні, а російська не мати жодних переваг, збільшилася на 21 відсоток порівняно з вереснем 2021 року - до 86 відсотків, а відсоток охочих надати російській мові поруч з українською статус державної знизився з 22 до 3.

Згідно з даними цього ж дослідження до 24 лютого 2022 р. українською мовою постійно спілкувалися 54 відсотки респондентів, станом на серпень 2022 року їх кількість становила вже 64 відсотки, а 41 відсоток українців, які до того користувалися російською мовою або обома (українською та російською), стали частіше обирати українську як мову спілкування (24 відсотки - постійно, 17 відсотків - частіше).

Крім мови спілкування, результати даного опитування продемонстрували, що у 2022 році українці масово відмовилися від російського культурного продукту. Так, із 48 відсотків до 14 відсотків знизилася частка опитаних, які часто або іноді дивляться російські серіали, а тих, хто слухає російську музику, - з 65 відсотків до 25 відсотків.

Якщо до 24 лютого 2022 р. за надання державного статусу російській мові виступало 25 % респондентів, то вже за місяць їх лишилось усього 7%.

Аналіз нормативно-правової бази

Даний документ спрямовано на реалізацію положень Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», Указу Президента України від 31 травня 2018 року № 156/2018 «Про невідкладні заходи щодо зміцнення державного статусу української мови та сприяння створенню єдиного культурного простору України», розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 березня 2024 року № 243-р «Про затвердження Державної цільової національно-культурної програми забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на період до 2030 року», наказу Вінницької обласної військової адміністрації №530 від 15 серпня 2024 року «Про Програму розвитку та функціонування української мови в усіх сферах життя Вінницької області на 2024–2028 роки».

Опис успішних прикладів

Повномасштабне вторгнення держави-агресорки в Україну спровокувало намір громадян остаточно відмежуватися від ворожої мови, культури й історії та започаткувало закономірний процес посиленої українізації на всій території країни. Зважаючи на усвідомлення мільйонами громадян важливості безпекової та державотворчої функції державної мови, реагуючи на нагальну потребу у створенні умов для опанування української мови по всій Україні спостерігалась тенденція запровадження мовних ініціатив. Серед успішних національних прикладів заслуговує на увагу Всеукраїнський проект «Єдині» від ініціативи «Навчай українською». У впровадженні подібних ініціатив Вінниця не стала винятком. Зокрема, у 2022 році Вінницькою міською радою було започатковано курси розмовної української мови «Вільна українська». Упродовж 2022-2024 років проект охопив 610 слухачів і слухачок з-поміж вінничан та внутрішньо переміщених осіб - мешканців Вінницької міської ТГ. З вересня 2022 року у 5 закладах загальної середньої освіти Вінницької міської ТГ діє проект «Вільна українська+» у форматі гуртків із вивчення української мови, що фінансуються з бюджету Вінницької міської територіальної громади.

Зважаючи на потребу захистити український інформаційний простір від гібридних впливів держави-агресорки, у 2023 році Вінницькою міською радою було прийняте рішення «Про мораторій на публічне використання російськомовного культурного продукту на території Вінницької міської територіальної громади». Згідно з рішенням, мораторій поширюється на публічне використання російськомовного культурного продукту (культурні блага і культурні цінності, що створені та/або використовуються за допомогою російської мови) у будь-яких формах (публічне виконання, публічний показ, публічну демонстрацію, публічне сповіщення) на території Вінницької міської ТГ.

Визначення напрямку

Вирішальним кроком на шляху до системної роботи з утвердження ролі української мови стало прийняття у 2019 році Закону України «Про забезпечення

функціонування української мови як державної». Документ докладно визначає, як саме захищається право на українську мову у кожній публічній сфері. Серед іншого, закон має на меті забезпечення функціонування державної мови як інструмента об'єднання українського суспільства, засобу зміцнення державної єдності та територіальної цілісності України, її незалежної державності і національної безпеки; забезпечення розвитку української мови для зміцнення національної ідентичності, збереження національної культури, традицій, звичаїв, історичної пам'яті та забезпечення її подальшого функціонування як державотворчого чинника української нації.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 березня 2024 року №243-р затверджено Державну цільову національно-культурну програму забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на період до 2030 року. Програма включає комплекс заходів, спрямованих на виконання норм закону про мову і розрахована зокрема на зміцнення державного статусу української мови, вироблення дієвого механізму її захисту, розвитку та популяризації.

Для дієвої реалізації заходів стратегічних державних документів важливою вбачається їх імплементація у регіональні та місцеві програми, спрямовані на впровадження державної політики щодо зміцнення статусу державної мови.

Зокрема, для зміцнення статусу української мови та забезпечення її повноцінного функціонування в усіх сферах суспільного життя у Вінницькій міській ТГ актуальним залишається виконання комплексу заходів, передбачених цією Програмою, спрямованих на:

- забезпечення системи контролю за дотриманням мовного законодавства в громаді;
- зміцнення державного статусу української мови в громаді;
- заохочення населення до вивчення, навчання та спілкування українською мовою, запровадження та реалізація відповідних проєктів;
- створення умов для забезпечення реалізації громадянами права на одержання інформації українською мовою, зокрема через місцеві медіа, рекламу, розширення україномовного інформаційного простору;
- збереження культурної спадщини як основи національної культури та розширення доступу до неї громадян.

Програма визначає стратегічні пріоритети щодо розвитку та функціонування української мови в усіх сферах життя Вінницької міської ТГ та комплекс заходів щодо їх ефективної реалізації.

3. Мета Програми

Забезпечення додержання конституційних гарантій і створення умов для всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя Вінницької міської ТГ, підвищенні рівня мовної грамотності серед населення, посилення ролі української мови як ключового елементу національної ідентичності, єдності та культурного надбання, захист

національного мовно-культурного та мовно-інформаційного простору Вінницької міської ТГ.

4. Пріоритетні завдання Програми

I. Дотримання мовного законодавства в органах місцевого самоврядування Вінницької міської ради, на підприємствах, в установах і організаціях комунальної форми власності Вінницької міської ТГ.

II. Забезпечення моніторингу реалізації заходів Програми, контролю та дієвого реагування на порушення вимог законодавства про державну мову в діяльності органів місцевого самоврядування, підприємствами, установами і організаціями комунальної форми власності.

III. Підвищення рівня володіння державною мовою серед населення Вінницької міської ТГ.

IV. Сприяння функціонуванню державної мови у різних сферах життя Вінницької міської ТГ (освіти, культури, фізкультури та спорту, книговидавництва та книгорозповсюдження, інформаційних технологій, реклами, сфері обслуговування споживачів, медичного обслуговування, транспорту, в інформаційному просторі тощо).

5. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми

Державна мовна політика потребує постійного удосконалення з урахуванням потреб і викликів, що стоять перед українським суспільством. Заходи, проведені в межах Програми, сприятимуть покращенню мовного середовища та мовної культури в громаді, становленню української мови як невід'ємної складової культурного, соціального та економічного життя Вінницької міської ТГ.

Мету Програми передбачається досягти шляхом:

- зміцнення державного статусу української мови, вироблення дієвого механізму її розвитку та популяризації;
- мотивування населення громади до вивчення, навчання та спілкування українською мовою, запровадження та реалізація відповідних проєктів;
- реалізація проєктів з вивчення української мови для різних категорій осіб, у тому числі для внутрішньо переміщених осіб, здійснення інших заходів щодо сприяння опануванню державної мови;
- покращення якості викладання державної мови в закладах освіти, сприяння вивченню української мови;
- сприяння створенню інформаційної, зокрема медійної, україномовної продукції;
- підтримки книговидавничої справи в громаді;
- забезпечення реалізації громадянами права на одержання інформації та послуг українською мовою, розширення україномовного інформаційного простору.

Реалізація заходів Програми здійснюється шляхом їх фінансування в межах коштів, передбачених на відповідний рік у бюджеті Вінницької міської ТГ по профільних галузях, а також інших джерел, незаборонених законодавством.

Реалізацію Програми передбачено здійснювати поетапно впродовж 2024–2028 років, виконуючи комплекс заходів зі збереження, розвитку та зміцнення державного статусу української мови у громаді.

6. Зв'язок зі стратегічними документами розвитку Вінницької міської територіальної громади, Вінницької області й держави

До Програми включено заходи, направлені на реалізацію стратегічних пріоритетів та цілей Стратегії 3.0. та Концепції інтегрованого розвитку міста Вінниці 2030.

СТРАТЕГІЯ 3.0

Стратегічний пріоритет 2: Інтегрована громада: якісні та доступні муніципальні послуги для всіх

ЦІЛЬ 2.2 Якісна та інклюзивна освіта, посилення зв'язку системи освіти з потребами бізнесу

Заходи:

2.2.1. Забезпечення права дітей та молоді на доступність до якісної дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти.

2.2.2. Забезпечення закладів освіти кваліфікованими кадрами.

2.2.4. Проведення тематичних освітніх заходів для поширення нових методик і технологій в освіті та набуття нових вмінь і навичок, організації навчального процесу та навчання впродовж життя.

ЦІЛЬ 2.3. Піклування про дітей та самореалізація молоді.

Заходи:

2.3.1. Громада, дружня до дітей та молоді.

2.3.2. Залучення дітей та молоді до заходів і рішень, що стосуються розвитку громади.

ЦІЛЬ 2.4. Взаємодія та спільна відповідальність громадянського суспільства та влади

Заходи:

2.4.1. Піклування про людей поважного віку та їх інтеграція в активне життя громади.

2.4.3. Сприяння освіті протягом життя, громадянська освіта.

Стратегічний пріоритет 6: Пульсуюче місто

ЦІЛЬ 6.1. Центр міської культури сучасної України

6.1.1. Вільний доступ до історії, мистецтва та творчості для всіх соціальних груп.

6.1.2. Підтримка культурних і креативних ініціатив, які посилюють ідентичність різних частин громади.

КІРМ 2030

Візія 1. «Комфортне, культурне та соціально відповідальне місто»

Стратегічна ціль 2: Забезпечення вільного доступу до якісних послуг для містян.

Стратегічна ціль 6. Створення умов для розвитку та самовираження дітей

Стратегічна ціль 7. Комфортне середовище для самореалізації молоді та її активного залучення до суспільно-громадського життя громади.

Стратегічний проєкт 2: Забезпечення сучасних умов для надання якісних освітніх послуг різним соціально-віковим категоріям населення, запровадження нових навчальних програм для реалізації власного потенціалу громадян.

7. Напрями діяльності та заходи Програми

Назва напрямку діяльності	Найменування заходу	Виконавці	Термін виконання	Джерела фінансування	Прогнозний обсяг фінансових ресурсів для виконання завдань, тис. гривень
1. Дотримання мовного законодавства в органах місцевого самоврядування Вінницької міської ради, на підприємствах, в установах і організаціях комунальної форми власності Вінницької міської ТГ	1.1. Системне інформування посадових осіб органів місцевого самоврядування, працівників підприємств, установ і організацій комунальної форми власності про сучасні стандарти української мови, український правопис, термінологію, тощо.	Департамент кадрової політики міської ради Виконавчі органи міської ради Керівники підприємств, установ, організацій	постійно	не потребує	0,00
	1.2. Підготовка та розповсюдження інструментів для визначення рівня володіння державною мовою посадових осіб органів місцевого самоврядування з метою проведення самооцінювання та планування підвищення кваліфікації в частині рівня володіння державною мовою.	Департамент освіти міської ради Департамент кадрової політики міської ради	щорічно	не потребує	0,00
	1.3. Проведення заходів з підвищення рівня володіння державною мовою в рамках підвищення кваліфікації посадових осіб органів місцевого самоврядування.	Департамент кадрової політики міської ради	постійно	не потребує	0,00
2. Забезпечення моніторингу реалізації заходів Програми, контролю та дієвого	2.1. Розгляд звернень та реагування в межах компетенції на випадки порушення вимог законодавства про державну мову в діяльності органів	Виконавчі органи міської ради	постійно	не потребує	0,00

Назва напрямку діяльності	Найменування заходу	Виконавці	Термін виконання	Джерела фінансування	Прогнозний обсяг фінансових ресурсів для виконання завдань, тис. гривень
реагування на порушення вимог законодавства про державну мову в діяльності органів місцевого самоврядування, підприємствами, установами і організаціями комунальної форм власності	місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій комунальної форм власності.				
	2.2. Проведення щорічного моніторингу реалізації заходів Програми та реагування на порушення вимог законодавства про державну мову в діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій комунальної форм власності.	Департамент освіти міської ради Виконавчі органи міської ради	щорічно	не потребує	0,00
3. Підвищення рівня володіння державною мовою серед населення Вінницької міської ТГ	3.1. Реалізація проєкту з підвищення рівня розмовної української мови "Вільна українська", інших можливостей для населення громади у т.ч. для внутрішньо переміщених осіб	Департамент освіти міської ради	щорічно	Бюджет Вінницької міської ТГ	У межах коштів, передбачених у бюджеті Вінницької міської ТГ по галузях "Освіта", "Культура і мистецтво", "Соціальний захист населення"
	3.2. Здійснення заходів моніторингу та контролю щодо дотримання вимог законодавства про державну мову під час провадження освітнього процесу у закладах позашкільної мистецької освіти	Департамент культури міської ради, мистецькі школи	щорічно		
	3.3. Забезпечення дотримання вимог законодавства про державну мову	Департамент культури міської ради, заклади	щорічно		

Назва напрямку діяльності	Найменування заходу	Виконавці	Термін виконання	Джерела фінансування	Прогнозний обсяг фінансових ресурсів для виконання завдань, тис. гривень
	під час проведення культурно-масових заходів та проєктів	культури			
	3.4. Забезпечення дотримання вимог законодавства про державну мову під час демонстрування кінофільмів	Департамент культури міської ради, МКП «Кінотеатр «Родина»	щорічно		
	3.3. Заохочення до вивчення української мови та створення відповідних можливостей для людей літнього віку в закладах та установах системи соціального захисту населення, у т. ч. через діяльність розмовного клубу “Мовний простір”	Департамент соціальної політики міської ради Вінницький міський територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)	постійно		
	3.4. Проведення патріотично-просвітницьких та соціально-культурних заходів для дітей, молоді та дорослих з нагоди Дня Соборності, Дня Конституції та Дня Незалежності України, Міжнародного дня мови та Дня української писемності та мови тощо	Департамент соціальної політики міської ради Вінницький міський територіальний центр соціального обслуговування	щорічно		

Назва напрямку діяльності	Найменування заходу	Виконавці	Термін виконання	Джерела фінансування	Прогнозний обсяг фінансових ресурсів для виконання завдань, тис. гривень
4. Сприяння функціонуванню державної мови у сфері освіти	4.1. Проведення заходів контролю і моніторингу дотримання норм законодавства щодо мови освітнього процесу в закладах загальної середньої, дошкільної та позашкільної освіти, у тому числі при здійсненні позакласної роботи, організації роботи пришкільних таборів тощо.	Департамент освіти міської ради Керівники комунальних закладів загальної середньої, дошкільної, позашкільної освіти	щорічно	не потребує	0,00
	4.2. Проведення для працівників закладів загальної середньої освіти науково-практичних конференцій, семінарів, інших заходів, спрямованих на підвищення якості викладання державною мовою.	Комунальна установа “Центр професійного розвитку педагогічних працівників” міської ради Керівники комунальних закладів загальної середньої освіти	постійно	не потребує	0,00
	4.3. Сприяння участі педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти у курсах підвищення кваліфікації з української мови.	Керівники комунальних закладів загальної середньої освіти	постійно	не потребує	0,00
	4.5. Поповнення бібліотечних фондів бібліотек закладів загальної середньої освіти друкованими	Керівники комунальних закладів загальної середньої	постійно	не потребує	0,00

Назва напрямку діяльності	Найменування заходу	Виконавці	Термін виконання	Джерела фінансування	Прогнозний обсяг фінансових ресурсів для виконання завдань, тис. гривень
	виданнями українською мовою в межах акції “Подаруй бібліотеці книгу”	освіти			
	4.6. Здійснення організаційної підтримки щодо забезпечення підручниками українською мовою закладів загальної середньої освіти.	Департамент освіти міської ради Комунальна установа “Центр професійного розвитку педагогічних працівників” міської ради Керівники комунальних закладів загальної середньої освіти	постійно	Бюджет Вінницької міської ТГ	У межах коштів, передбачених у бюджеті Вінницької міської ТГ по галузі “Освіта”
	4.7. Розвиток мережі українознавчих, народознавчих, історичних музеїв закладів загальної середньої освіти громади, забезпечення їх ефективного функціонування	Керівники комунальних закладів загальної середньої освіти	постійно	не потребує	0,00
	4.8. Проведення I та II етапів Всеукраїнської учнівської олімпіади з української мови і літератури	Департамент освіти міської ради Комунальна установа “Центр професійного розвитку педагогічних	щорічно	не потребує	0,00

Назва напрямку діяльності	Найменування заходу	Виконавці	Термін виконання	Джерела фінансування	Прогнозний обсяг фінансових ресурсів для виконання завдань, тис. гривень
		працівників” міської ради Керівники комунальних закладів загальної середньої освіти			
	4.9. Проведення I та II етапів Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика, Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка, Всеукраїнського конкурсу учнівської творчості під гаслом «Об'єднаймося ж, брати мої!»	Департамент освіти міської ради Комунальна установа “Центр професійного розвитку педагогічних працівників” міської ради Керівники комунальних закладів загальної середньої освіти	щорічно	не потребує	0,00
	4.10. Проведення практичних заходів (інтенсивів) для учнів і педагогів, спрямованих на підвищення мовленнєвої грамотності, у т. ч. у міжособистісній комунікації, в рамках тижневиків / декадників української мови та літератури в закладах загальної середньої освіти	Керівники комунальних закладів загальної середньої освіти	щорічно	не потребує	0,00

Назва напрямку діяльності	Найменування заходу	Виконавці	Термін виконання	Джерела фінансування	Прогнозний обсяг фінансових ресурсів для виконання завдань, тис. гривень
5. Сприяння функціонуванню державної мови у сфері фізкультури та спорту	5.1. Проведення аналізу та моніторингу стану дотримання вимог законодавства про державну мову в діяльності закладів фізичної культури і спорту комунальної власності Вінницької міської ТГ.	Комітет по фізичній культурі і спорту міської ради Міські дитячо-юнацькі спортивні школи Комунальне підприємство «Центральний міський стадіон»	щорічно	не потребує	0,00
	5.2. Забезпечення дотримання вимог законодавства про державну мову під час проведення спортивних та фізкультурно-оздоровчих заходів, навчально-тренувального процесу в закладах фізичної культури та спорту комунальної власності Вінницької міської ТГ.				
	5.3. Сприяння забезпеченню дитячо-юнацьких спортивних шкіл, інших закладів фізичної культури та спорту навчальною літературою українською мовою.				
6. Сприяння функціонуванню державної мови у сфері культури	6.1. Забезпечення використання в закладах позашкільної мистецької освіти навчальної літератури українською мовою	Департамент культури міської ради, заклади культури	щорічно	Бюджет ВМТГ	У межах коштів, передбачених у бюджеті ВМТГ по галузі “Культура і мистецтво”
	6.2.Проведення культурно-просвітницьких заходів, конкурсів,		щорічно		

Назва напрямку діяльності	Найменування заходу	Виконавці	Термін виконання	Джерела фінансування	Прогнозний обсяг фінансових ресурсів для виконання завдань, тис. гривень		
	спрямованих на популяризацію української мови та культури, збереження духовно-історичної спадщини України						
	6.3. Проведення книжкових фестивалів, флешмобів, читацьких форумів, бібліотечних уроків, виставок літератури, інтерактивних виставок про українську мову тощо		щорічно				
	6.4. Забезпечення виконання вимог законодавства про державну мову при проведенні культурно-мистецьких заходів в клубних закладах, парках культури та відпочинку, бібліотеках, музеях, кінотеатрі, інших закладах культури.		щорічно			не потребує	0, 00
	6.5. Розміщення на офіційних вебсайтах і сторінках соціальних мереж закладів культури інформації про норми української літературної мови, історію української державності, культурно-мистецьку спадщину українського народу		щорічно			не потребує	0, 00
7. Сприяння функціонуванню	7.1.Проведення регулярного моніторингу застосування	Департаменту у справах ЗМІ та	постійно	не потребує	0,00		

Назва напрямку діяльності	Найменування заходу	Виконавці	Термін виконання	Джерела фінансування	Прогнозний обсяг фінансових ресурсів для виконання завдань, тис. гривень
державної мови в інформаційному просторі	державної мови в діяльності друкованих засобів масової інформації регіональної та місцевої сфер розповсюдження, регіональних та місцевих електронних медіа, інформаційних інтернет-ресурсів.	зв'язків з громадськістю міської ради			
	7.2. Забезпечення дотримання норм законодавства про державну мову в комунальних медіа	Департаменту у справах ЗМІ та зв'язків з громадськістю міської ради	постійно	не потребує	0
	7.3. Сприяння виготовленню та поширенню інформаційного продукту, присвяченого вивченню та популяризації української мови, української історії та культури, біографічних та документальних нарисів з історії та сучасності краю, його видатних постатей.	Департамент маркетингу та туризму міської ради Департаменту у справах ЗМІ та зв'язків з громадськістю міської ради Департамент культури міської ради	щорічно	Бюджет ВМТГ	У межах коштів, передбачених у бюджеті ВМТГ по профільних галузях
8. Сприяння функціонуванню державної мови у сфері книговидавання та книгорозповсюдження	8.1. Поповнення фондів публічних бібліотек громади кращими творами української та світової художньої літератури, довідковими, науково-популярними виданнями з різних	Департамент культури Заклад культури “Вінницька міська централізована бібліотечна система”	щорічно	Бюджет ВМТГ	У межах коштів, передбачених у бюджеті ВМТГ по галузі “Культура і мистецтво”

Назва напрямку діяльності	Найменування заходу	Виконавці	Термін виконання	Джерела фінансування	Прогнозний обсяг фінансових ресурсів для виконання завдань, тис. гривень
	галузей знань 8.2. Проведення конкурсів підтримки книговидання державною мовою	Департамент маркетингу міста та туризму	щорічно	Бюджет ВМТГ	У межах коштів, передбачених у бюджетів ВМТГ на реалізацію Програми підтримки книговидання про Вінницю
9. Сприяння створенню, поширенню та використанню комп'ютерних програм та комп'ютерних інформаційних систем державною мовою	9.1. Проведення обстеження стану та забезпечення дотримання вимог законодавства про державну мову щодо мови користувацького інтерфейсу комп'ютерних програм, які використовуються в роботі органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій державної і комунальної форм власності.	Департамент інформаційних технологій міської ради	щорічно	не потребує	0,00
10. Сприяння функціонуванню державної мови у сфері зовнішньої реклами, інформації для загального ознайомлення, при виконанні	10.1. Забезпечення дотримання вимог законодавства про державну мову при розміщенні зовнішньої реклами, подання інформації для загального ознайомлення, вказівники, вивіски, повідомлення, написи та інша публічно розміщена текстова, візуальна, призначена для	Департамент архітектури та містобудування міської ради	щорічно	не потребує	0,00

Назва напрямку діяльності	Найменування заходу	Виконавці	Термін виконання	Джерела фінансування	Прогнозний обсяг фінансових ресурсів для виконання завдань, тис. гривень
географічних назв та назв об'єктів топоніміки тощо	інформування населення тощо (крім приватних оголошень).				
	10.2. Здійснення контролю в межах повноважень за дотриманням вимог законодавства про державну мову інформації, що подається на об'єктах інформаційно-орієнтаційної системи населених пунктів та територій (вуличні вказівники, адресні покажчики, дорожні знаки, інформаційні табло тощо) на об'єктах культурного та туристичного призначення, пам'ятках культурної спадщини, об'єктах місцевої інфраструктури тощо.	Виконавчі органи міської ради	щорічно	не потребує	0,00
11. Сприяння застосуванню державної мови у сфері обслуговування споживачів	11.1. Поширення серед надавачів послуг (підприємств, установ та організацій усіх форм власності, фізичних осіб - підприємців, інших суб'єктів господарювання, що обслуговують споживачів) інформації про необхідність дотримання норм законодавства про державну мову в процесі обслуговування споживачів, а також про відповідальність, передбачену	Департамент адміністративних послуг міської ради Суб'єкти господарювання, які працюють у сфері обслуговування споживачів	постійно	не потребує	0,00

Назва напрямку діяльності	Найменування заходу	Виконавці	Термін виконання	Джерела фінансування	Прогнозний обсяг фінансових ресурсів для виконання завдань, тис. гривень
	за порушення мовного законодавства.				
12. Сприяння застосуванню державної мови при наданні медичної допомоги та медичного обслуговування	12.1. Забезпечення в межах повноважень дотримання норм законодавства про державну мову в діяльності державних та комунальних закладів охорони здоров'я, інших суб'єктів, що надають медичну допомогу та здійснюють медичне обслуговування	Департамент охорони здоров'я міської ради	постійно	не потребує	0,00
13. Сприяння функціонуванню державної мови у сфері транспорту	13.1. Забезпечення в межах повноважень дотримання норм законодавства про державну мову в діяльності державних та комунальних підприємств, інших суб'єктів, які надають транспортні послуги	Департамент транспорту та міської мобільності міської ради	постійно	не потребує	0,00
14. Додаткові заходи з популяризації та підвищення престижу використання української мови	14.1. Проведення кампанії популяризації української мови серед дітей та молоді як невід'ємної частини національно-патріотичного виховання	Відділ молодіжної політики міської ради	постійно	не потребує	0,00

Назва напрямку діяльності	Найменування заходу	Виконавці	Термін виконання	Джерела фінансування	Прогнозний обсяг фінансових ресурсів для виконання завдань, тис. гривень
	<p>14.2. Проведення широкої інформаційної кампанії, яка передбачатиме серед іншого серію публічних заходів на тему “Українська мова як елемент національної безпеки”, зокрема в рамках заходів до Дня української писемності та мови, Міжнародного дня рідної мови.</p>	<p>Департамент освіти міської ради Департамент культури міської ради Відділ молодіжної політики міської ради Департамент соціальної політики міської ради Департамент у справах ЗМІ та зв'язків з громадськістю міської ради</p>	постійно	не потребує	0,00
	<p>14.3. Залучення посадових осіб органів місцевого самоврядування, працівників підприємств, установ, організацій, закладів комунальної форми власності до написання Радіодиктанту національної єдності у День української писемності та мови.</p>	<p>Департамент кадрової політики міської ради Виконавчі органи міської ради</p>	щорічно	не потребує	0,00

8. Наскрізнi теми в контексті КІРМ 2030

<p>Наскрізнi теми</p>	<p>Місто Вінниця в міжнародному, національному та регіональному контексті</p> <p>Популяризація та утвердження ролі української мови є важливою ланкою становлення державності, важливим чинником розвитку її культури, запорукою збереження національної та громадянської ідентичності, а в умовах воєнного стану - ще й чинником національної безпеки України. Присутність міста в національному і міжнародному інформаційному полі підсилюється не лише і не стільки економічним розвитком міста, але і його культурними, історичними особливостями, які є цікавими, унікальними та доповнюють багатство національного та світового культурного простору. Для глибшого пізнання нації необхідне знання її мови, яка виконує функції своєрідного каналу зв'язку культур між народами. Репрезентуючи свою мову, ми репрезентуємо і власну культуру, її традиції та здобутки, збагачуючи світову культуру. Дотримання мовних норм, популяризація державної мови в усіх сферах суспільного життя кожного населеного пункту, громади, регіону - це поступ у розвитку загальної культури нації. Тому тема «Місто Вінниця у міжнародному, національному та регіональному контексті» є актуальною в рамках даної Програми та має вплив на її результати в частині підвищення якості надання якісних соціальних послуг.</p>
<p>Пріоритизація наскрізної теми</p>	<p>Пріоритетною темою у заходах та проєктах Програми є тема “Місто Вінниця в міжнародному, національному та регіональному контексті”</p>
<p>Заходи</p>	<p>Наскрізна тема «Місто Вінниця в міжнародному, національному та регіональному контексті» відображена у заходах Програми, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> - реалізація проєкту з підвищення рівня розмовної української мови «Вільна українська», інших можливостей для населення громади у т.ч. для внутрішньо переміщених осіб; - заохочення вивчення української мови та створення відповідних можливостей для людей літнього віку в закладах та установах системи соціального захисту населення, у т. ч. через діяльність розмовного клубу “Мовний простір” - проведення патріотично-просвітницьких та соціально-культурних заходів для дітей, молоді та дорослих з нагоди Дня Соборності, Дня Конституції та Дня Незалежності України, Міжнародного дня мови та Дня української писемності та мови тощо; - розвиток мережі українознавчих, народознавчих, історичних музеїв закладів загальної середньої освіти громади, забезпечення їх ефективного функціонування; - проведення I та II етапів Всеукраїнської учнівської олімпіади з української мови і літератури; - проведення I та II етапів Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика, Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка, Всеукраїнського конкурсу учнівської творчості під гаслом «Об'єднаймося ж, брати мої!»;

	<ul style="list-style-type: none"> - проведення культурно-просвітницьких заходів, конкурсів, спрямованих на популяризацію української мови та культури, збереження духовно-історичної спадщини України; - проведення книжкових фестивалів, флешмобів, читацьких форумів, бібліотечних уроків, виставок літератури, інтерактивних виставок про українську мову тощо; - сприяння виготовленню та поширенню інформаційного продукту, присвяченого вивченню та популяризації української мови, української історії та культури, біографічних та документальних нарисів з історії та сучасності краю, його видатних постатей; - поповнення фондів публічних бібліотек громади кращими творами української та світової художньої літератури, довідковими, науково-популярними виданнями з різних галузей знань; - проведення конкурсів підтримки книговидання державною мовою; - проведення широкої інформаційної кампанії, яка передбачатиме серед іншого серію публічних заходів на тему “Українська мова як елемент національної безпеки”, зокрема в рамках заходів до Дня української писемності та мови, Міжнародного дня рідної мови.
<p>Очікувані результати</p>	<p>Збільшення кількості мешканців Вінницької міської ТГ, охоплених заходами, спрямованими на популяризацію державної мови, підвищення престижу її використання.</p> <p>Підвищення якості надання послуг громадянам в частині ведення комунікації державною мовою.</p> <p>Підвищення культури мовлення громадян та їхнього рівня володіння державною мовою.</p>

9. Просторовий вимір

Реалізація Програми буде спрямована на сприяння функціонуванню української мови як державної у всіх сферах життя на всій території Вінницької міської ТГ. Програма розроблена з урахуванням подальшої інтеграції у веб-платформу міських даних.

10. Система управління та контролю за ходом виконання Програми

Управління та контроль за ходом виконання заходів Програми здійснює її відповідальний виконавець – департамент освіти міської ради.

Узагальнення матеріалів від виконавців Програми здійснює департамент освіти міської ради. Відповідальність за виконання заходів Програми несуть її співвиконавці.

У разі потреби до Програми вносяться зміни згідно з установленим порядком за процедурою внесення змін до місцевих нормативних актів.

Моніторинг реалізації заходів Програми проводиться щорічно шляхом підготовки виконавцями Програми звітів про стан виконання заходів та досягнення прогнозованих показників Програми. Узагальнений річний звіт за результатами моніторингу реалізації заходів Програми не пізніше 01 квітня року,

наступного за звітним, висвітлюється на офіційному сайті департаменту освіти міської ради.

Звіт про виконання Програми кожних 2 роки, починаючи з 2026 року, у I кварталі виноситься на розгляд виконавчого комітету міської ради з подальшим схваленням міською радою одночасно з пропозиціями щодо внесення змін та коригувань. У разі потреби відповідальний виконавець розробляє пропозиції щодо доцільності продовження заходів, включення додаткових заходів, уточнення показників, строків виконання заходів.

Звітування про виконання Програми відбувається згідно з Порядком розробки, виконання і моніторингу цільових програм у новій редакції (рішення виконкому від 12.09.2024 №2150»). Звіт надсилається департаменту економіки і інвестицій Вінницької міської ради.

11. Показники моніторингу (ключові показники) Програми

№ з/п	Найменування показника	Одиниця виміру	Значення показника					
			Фактичні дані (вихідні)	Прогнозовані показники, по роках				
				1-й рік	2-й рік	3-й рік	4-й рік	5-й рік
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Кількість інформаційних повідомлень для посадових осіб органів місцевого самоврядування, працівників підприємств, установ, організацій і закладів комунальної форми власності про сучасні стандарти української мови	одиниць	40	50	52	52	52	52
2	Кількість осіб, охоплених проектом з підвищення рівня розмовної української мови "Вільна українська"	осіб	50	52	54	56	58	58
3	Кількість науково-практичних конференцій, семінарів, інших заходів, спрямованих на підвищення якості викладання державною мовою, проведених для педпрацівників закладів загальної середньої освіти	одиниць	10	12	12	14	14	14

4	Кількість друкованих видань українською мовою, якими поповнилися бібліотечні фонди бібліотек закладів загальної середньої освіти в межах акції “Подаруй бібліотеці книгу”	одиниць	4805	4810	4815	4820	4825	4825
5	Кількість учасників II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з української мови і літератури	осіб	215	215	215	215	215	215
6	Кількість учасників II етапу Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика, Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка, Всеукраїнського конкурсу учнівської творчості під гаслом «Об'єднаймося ж, брати мої!»	осіб	261	261	261	261	261	261
7	Кількість проведених практичних заходів (інтенсивів) для учнів і педагогів, спрямованих на підвищення мовленнєвої грамотності	одиниць	50	54	58	62	66	66
8	Кількість культурно-просвітницьких заходів, конкурсів та проєктів, спрямованих на популяризацію та функціонування української мови та культури, збереження духовно-історичної спадщини України, проведеними закладами культури	одиниць	236	240	244	248	254	254
9	Кількість кінопоказів державною мовою	одиниць	1325	1335	1340	1345	1350	1350
10	Кількість книжкових виставок, фестивалів, бібліотечних уроків,	одиниць	350	360	365	370	375	375

	інтерактивів тощо, проведених у бібліотеках громади і спрямованих на розвиток та популяризацію української мови							
11	Кількість виданих книжок українською мовою	одиниць	3	4	5	6	7	7
12	Кількість осіб, охоплених патріотично-просвітницькими та соціально-культурними заходами з нагоди Дня Соборності, Дня Конституції та Дня Незалежності України, Міжнародного дня мови та Дня української писемності та мови тощо	осіб	120	130	140	150	160	160
13	Кількість осіб, охоплених роботою розмовного клубу "Мовний простір"	осіб	20	50	50	60	60	60
14	Кількість посадових осіб органів місцевого самоврядування, працівників підприємств, установ, організацій, закладів комунальної форми власності, залучених до написання Радіодиктанту національної єдності у День української писемності та мови	осіб	20	25	30	35	35	35
15	Кількість молоді, які взяли участь у заходах щодо популяризації української мови	осіб	110	115	120	125	130	130

Міський голова

Сергій МОРГУНОВ

Департамент освіти
Пастушенко Антоніна Миколаївна
Головний спеціаліст відділу виховання та позашкільної роботи